

**ЛУБЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

(позачергова п'ятдесят дев'ята сесія восьмого скликання)

Р І Ш Е Н Н Я

27 листопада 2025 року

**Про затвердження Програми сприяння
функціонуванню української мови як державної
у всіх сферах суспільного життя
Лубенської міської територіальної громади на 2026-2030 роки**

З метою розширення функцій та сфер застосування державної мови, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору, на виконання законів України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про культуру», «Про освіту», «Про захист прав споживачів», «Про рекламу», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 17.07.2019 року № 596-р «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова - успішна держава» та від 15 березня 2024 року № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», керуючись ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

міська рада вирішила:

1. Затвердити Програму сприяння функціонуванню української мови як державної у всіх сферах суспільного життя Лубенської міської територіальної громади на 2026-2030 роки (додається).

2. Виконавчому комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області, іншим виконавчим органам Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області, підприємствам, установам та організаціям громади усіх форм власності врахувати основні положення Програми сприяння функціонування української мови як державної у всіх сферах суспільного життя Лубенської міської територіальної громади на 2026-2030 роки.

3. Організаційне виконання цього рішення покласти на Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області (начальник Литовченко Ю.М.) та Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області (начальник Костенко М.В.).

4. Контроль за виконанням рішення покласти на керуючого справами виконавчого комітету Білокінь Ю.М., постійну депутатську комісію з соціальної та гуманітарної політики, освіти та науки.

Лубенський міський голова

Олександр ГРИЦАЄНКО

Додаток
до рішення Лубенської міської ради
Лубенського району Полтавської області
від 27.11.2025 року

**Програма
сприяння функціонуванню
української мови як державної
у всіх сферах суспільного життя
Лубенської міської територіальної громади
на 2026-2030 роки**

м. Лубни
2025 р.

1. Паспорт Програми

1.	Назва Програми	Програма сприяння функціонуванню української мови як державної у всіх сферах суспільного життя Лубенської міської територіальної громади на 2026-2030 роки
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення Програми	Рішення Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області від 27 листопада 2025 року
3.	Підстава для розроблення	Закони України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про культуру», «Про освіту», «Про захист прав споживачів», «Про рекламу», «Про місцеве самоврядування в Україні», розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року»
4.	Ініціатор розроблення Програми	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради
5.	Розробник Програми	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради
6.	Співрозробники та відповідальні виконавці Програми	Управління освіти, фінансове управління, управління житлово-комунального господарства, управління соціального захисту населення, управління охорони здоров'я, відділ інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, відділ економічного розвитку і торгівлі, загальний відділ, відділ містобудування та архітектури, архівний відділ, відділ сім'ї молоді та спорту, сектор з кадрової роботи, Служба у справах дітей ЛМР
7.	Термін реалізації Програми	2026–2030 роки

2. Загальні положення

Програма сприяння функціонуванню української мови як державної у всіх сферах суспільного життя Лубенської міської територіальної громади на 2026-2030 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до вимог статті 10 Конституції України, яка гарантує всебічний розвиток та функціонування української мови у всіх сферах суспільного життя, Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Статус української мови як єдиної державної мови передбачає обов'язковість її використання на всій території України під час здійснення повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування, а також в інших публічних сферах суспільного життя.

В умовах збройної агресії російської федерації проти України питання належного функціонування державної мови набуває ключового значення. Розширення меж функціонування української мови є важливим фактором побудови незалежної демократичної держави, єдності і національної безпеки України, зміцнення культурно-духовних основ.

Програма передбачає визначення переліку ключових напрямів виконання, а також конкретних заходів (додаток до цієї Програми), які скеровані на популяризацію української мови, культури, збереження історичної свідомості та пам'яті української нації через найширший спектр культурних, просвітницьких, інформаційних заходів у Лубенській міській територіальній громаді.

Пропоновані в Програмі культурні, інформаційні, наукові, науково-практичні та просвітницькі заходи дібрані з урахуванням неминучих в умовах повномасштабної війни обмежень у фінансових, інформаційних та трудових ресурсах, однак ці заходи забезпечать зростання ролі української мови в публічній сфері, промоцію української мови та культури, формування в громаді цілісного національного україномовного простору, популяризацію української мови та україномовного продукту, формування національно-патріотичного виховання серед учнівської та студентської молоді, в тому числі внутрішньо переміщених осіб. Заходи Програми сприятимуть обізнаності жителів з питаннями мовної політики в Україні.

3. Мета та основні завдання Програми

Метою Програми є забезпечення дотримання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Лубенської міської територіальної громади, підвищення престижу української мови, посилення її консолідуючої ролі в українському суспільстві як одного з ключових факторів зміцнення державної єдності, територіальної цілісності та, як наслідок, національної безпеки України, розвитку національної культури.

Основними завданнями Програми є:

забезпечення дотримання посадовими і службовими особами виконавчого комітету Лубенської міської ради вимог щодо обов'язковості

використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації, підвищення рівня володіння державною мовою; підтримка бібліотечної та книговидавничої справи в громаді, зокрема видання і закупівля книг українською мовою, поповнення бібліотечних фондів; стимулювання читацьких інтересів жителів громади; мотивування населення до вивчення, навчання та спілкування українською мовою; покращення викладання державної мови в закладах освіти; розширення словникової бази, забезпечення закладів освіти енциклопедичною та лінгвістичною літературою, навчальними підручниками (у тому числі їх електронних варіантів) українською мовою.

4. Очікувані результати

Виконання заходів Програми забезпечить:

практичну реалізацію статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Лубенської міської територіальної громади;

покращення мовної культури жителів громади та внутрішньо переміщених осіб;

підтримку функціонування української мови у інформаційному просторі; інформування надавачів та споживачів послуг про нормативне регулювання функціонування української мови як державної у відповідних сферах суспільного життя;

підтримку та популяризацію якісного україномовного культурного продукту;

підвищення обізнаності громадян щодо порядку застосування норм законодавства про державну мову у всіх сферах суспільного життя громади.

Секретар міської ради

Маргарита КОМАРОВА

Додаток
до Програми сприяння функціонуванню української
мови як державної у всіх сферах суспільного життя
Лубенської міської територіальної громади
на 2026-2030 роки

**Основні заходи Програми сприяння функціонуванню української мови як державної
у всіх сферах суспільного життя Лубенської міської територіальної громади на 2026-2030 роки**

№ з/п	Перелік заходів Програми	Термін виконання	Відповідальний виконавець	Очікуваний результат
1.	Дотримання мовного законодавства під час виконання обов'язків посадовими і службовими особами	Постійно	Виконавчий комітет Лубенської міської ради, виконавчі органи Лубенської міської ради, підприємства, установи та організації громади усіх форм власності	Забезпечення вимог чинного законодавства про мову
2.	Виконання вимог при проведенні конкурсів на зайняття вакантних посад в органах місцевого самоврядування щодо володіння державною мовою	Постійно	Сектор з кадрової роботи виконавчого комітету Лубенської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства про мову
3.	Інформування про можливість підвищення кваліфікації з питань ділового українського мовлення у сфері місцевого самоврядування	Щорічно	Сектор з кадрової роботи виконавчого комітету Лубенської міської ради	Підвищення рівня професійної компетентності, практичних навичок усного і писемного спілкування, мовленнєвої практики посадових осіб місцевого самоврядування
4.	Здійснення контролю за використанням української мови та офіційно-ділового стилю спілкування в офіційній сфері та оформленні документуванні працівниками виконавчого комітету Лубенської міської ради	Постійно	Загальний відділ виконавчого комітету Лубенської міської ради	Оволодіння офіційно-діловим стилем української мови, вимогами до складання документів
5.	Виконання вимог нормативно-правових актів щодо функціонування державної мови під час проведення культурно-масових, екскурсійних, спортивно-масових, молодіжних заходів	Постійно	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради, заклади культури, відділ сім'ї, молоді та спорту виконавчого комітету Лубенської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства про мову

6.	Проведення літературно-мистецьких, національно-патріотичних, інформаційних, соціокультурних заходів з відзначення державних свят, ювілеїв, пам'ятних дат, творчих зустрічей, в тому числі на честь видатних українських діячів, круглих столів, книжкових виставок тощо	2026-2030 роки	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради, заклади культури громади	Популяризація української мови, культури та історії через зв'язок із творчістю
7.	Організація та проведення тематичних заходів, викладок літератури, презентацій українських книг, популяризація читання у публічних бібліотеках громади та бібліотеках закладів освіти	2026-2030 роки	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради, Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради	Популяризація української книги та мови
8.	Поширення інформаційної україномовної продукції для дітей з історії України від Українського інституту національної пам'яті	2026-2030 роки	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради, Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради	Популяризація якісного україномовного контенту серед підростаючого покоління
9.	Розміщення на офіційній веб-сторінці Лубенської міської ради інформації про історію української державності, культурно-мистецьку спадщину, норми української літературної мови та актуальні питання розвитку та функціонування української мови	2026-2030 роки	Відділ інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю виконавчого комітету Лубенської міської ради, Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради, Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради	Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови та культури. Заохочення до удосконалення знань з української мови
10.	Створення та поширення циклу розповідей про видатних особистостей, чиє життя пов'язане з Лубенщиною і пам'ять про яких намагалася стерти радянська ідеологія «Повернуті із небуття»	2026-2030 роки	Відділ інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю виконавчого комітету Лубенської міської ради	Популяризація творчості видатних українських діячів Лубенщини
11.	Проведення щорічної премії імені Володимира Малика	2026-2030 роки	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради, загальний відділ виконавчого комітету Лубенської міської ради, виконавчий комітет Лубенської міської ради	Популяризація творчості письменників рідного краю. Сприяння розвитку сучасної української літератури, мистецтва та народної творчості
12.	Підтримка книговидання місцевих авторів, краєзнавчої, дитячої, навчальної та науково-популярної літератури	2026-2030 роки	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради, Управління освіти	Підтримка сучасних українських авторів Лубенської громади,

			виконавчого комітету Лубенської міської ради, виконавчий комітет Лубенської міської ради	підвищення конкурентно-спроможності української книжкової продукції
13.	Поповнення бібліотечних фондів новою україномовною літературою та періодичними виданнями, які формують національну гідність українців	2026-2030 роки	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради, Публічна бібліотека імені Володимира Малика	Підтримка і розвиток української мови та літератури
14.	Участь учнів закладів освіти Лубенської територіальної громади у заходах сфери національно-патріотичного виховання, у міжнародних та всеукраїнських мовно-літературних конкурсах імені Петра Яцика та Тараса Шевченка, науково-дослідницьких роботах Малої академії наук, олімпіадах з української мови та літератури, історії, спрямованих на популяризацію української мови	2026-2030 роки	Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради спільно з КУ Центр професійного розвитку педагогічних працівників Лубенської міської ради	Підняття престижу української мови, популяризація її серед молоді, виховання патріотизму та любові до рідного слова
15.	Спільна організація щоквартальної серії публічних лекторіїв, відкритих дискусій та мовних тренінгів за участю філологів, істориків, митців на базі закладів освіти	2026-2030 роки	Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради спільно з КУ Центр професійного розвитку педагогічних працівників Лубенської міської ради	Підвищення інтелектуального потенціалу підростаючого покоління
16.	Організація курсів, тренінгів та семінарів для педагогічних працівників з питань підвищення рівня володіння державною мовою, методики викладання української мови та літератури, а також використання україномовного контенту в освітньому процесі	2026-2030 роки	Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради спільно з КУ Центр професійного розвитку педагогічних працівників Лубенської міської ради	Підвищення рівня якості викладання державною мовою в закладах освіти, популяризація передового педагогічного досвіду
17.	Щорічна організація масової участі учнів, студентів, педагогічних працівників та мешканців громади в написанні Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності	2026-2030 роки	Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради, КУ Центр професійного розвитку педагогічних працівників Лубенської міської ради, Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради, виконавчий комітет Лубенської міської ради	Підвищення інтелектуального потенціалу підростаючого покоління
18.	Проведення щорічного фестивалю серед закладів освіти «Слово Лубенщини» (конкурси читців, молодих поетів, мовні квести, майстер-класи з каліграфії та сценарної майстерності українською мовою, тощо)	2026-2030 роки	Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради спільно з КУ Центр професійного розвитку педагогічних працівників	Підвищення інтелектуального потенціалу підростаючого покоління

			Лубенської міської ради	
19.	Організація та проведення безкоштовних мовних тренінгів та розмовних клубів для мешканців громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб та дорослого населення, <i>за їхнім запитом</i> , спрямованих на вивчення, вдосконалення та практику української мови.	2026-2030 роки	Управління освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради спільно з КУ Центр професійного розвитку педагогічних працівників Лубенської міської ради	Популяризація української мови
20.	Забезпечення права пацієнтів на отримання медичного обслуговування, включаючи складання документів, що стосуються їх стану здоров'я, державною мовою	Постійно	Управління охорони здоров'я виконавчого комітету Лубенської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства про мову
21.	Дотримання надавачами послуг у сфері торгівлі, побутового обслуговування населення і пасажирських перевезень законодавства про державну мову	Постійно	Відділ економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету Лубенської міської ради	Підвищення обізнаності суб'єктів господарювання щодо порядку застосування норм законодавства про мову у підприємницькій діяльності. Зміцнення статусу української мови у сфері обслуговування
22.	Забезпечення контролю за дотриманням мовного питання зовнішньої реклами, вивісок, інформації для загального ознайомлення	Постійно	Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Лубенської міської ради, відділ містобудування та архітектури виконавчого комітету Лубенської міської ради, виконавчий комітет Лубенської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства про мову
23.	Підтримка громадських ініціатив, спрямованих на популяризацію української мови	2026-2030 роки	Виконавчий комітет Лубенської міської ради	Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови

Секретар міської ради

Маргарита КОМАРОВА

Пояснювальна записка

до проекту рішення почергової п'ятдесят дев'ятої сесія восьмого скликання Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області від 27.11.2025р. «Про затвердження Програми сприяння функціонуванню української мови як державної у всіх сферах суспільного життя Лубенської міської територіальної громади на 2026-2030 роки»

Розробник проекту рішення: Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області.

Обґрунтування необхідності прийняття рішення:

Проект рішення розроблений з метою забезпечення додержання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території громади, посилення її консолідуючої ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, підвищення її ролі в забезпеченні територіальної цілісності та національної безпеки України, підтримки розвитку національної культури.

Підстава розроблення проекту рішення: забезпечення виконання листа Уповноваженого із захисту державної мови від 17.10.2025 року № 6697/03-Вих.

Правові аспекти:

- стаття 10 Конституції України;
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- Закон України «Про культуру»;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про захист прав споживачів»;
- Закон України «Про рекламу»;
- стратегія популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р (зі змінами);
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року».

Результатом реалізації проекту рішення є забезпечення мотивування населення Лубенської міської територіальної громади та внутрішньо переміщених осіб до вивчення української мови та спілкування державною мовою в усіх сферах суспільного життя; популяризація української мови, культури, збереження історичної свідомості та пам'яті української нації через найширший спектр культурних, просвітницьких, інформаційних заходів у

Лубенській міській територіальній громаді; формування цілісного національного інформаційно-культурного простору; створення додаткових можливостей для опанування державної мови мешканцями громади та внутрішньо переміщеними особами.

Запропоновані заходи спрямовані на зміцнення позицій української мови в різних сферах суспільного життя громади.

Враховуючи зазначене є необхідність затвердити Програму сприяння функціонуванню української мови як державної у всіх сферах суспільного життя Лубенської міської територіальної громади на 2026-2030 роки.

Начальник
Управління культури і мистецтв

Юрій ЛИТОВЧЕНКО